

Warszawa, 17-05-2022 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Marcin Wiącek

XI.070.8.2020.ASZ

Pani

Anna Schmidt

**Pełnomocnik Rządu do Spraw
Równego Traktowania**

ePUAP

Szanowna Pani Minister!

Kierowany troską o zapewnienie realizacji w praktyce zasady równego traktowania wszystkich bez względu na ich indywidualne cechy, w nawiązaniu do dialogu, w którym pozostajemy jako organy właściwe w sprawach z zakresu równego traktowania na mocy art. 18 ustawy z dnia 3 grudnia 2010 r. o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania (Dz.U. z 2020 r. poz. 2156; dalej jako: „ustawa o równym traktowaniu”), zwracam się do Pani Minister z pytaniem o planowany termin przyjęcia uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia programu wieloletniego „Krajowy Program Działań na rzecz Równego Traktowania na lata 2022-2030”¹ (dalej jako: „KPRT 2022-2030”).

¹ Projekt opublikowany na stronie: <https://www.gov.pl/web/rodzina/projekt-uchwaly-rady-ministrow-w-sprawie-ustanowienia-programu-wieloletniego-krajowy-program-dzialan-na-rzecz-rownego-traktowania-na-lata-2022-2030> [dostęp: 16 maja 2022 r.].

Pozwolę sobie zauważyć, że prace nad dokumentem programującym politykę rządu w przedmiotowym zakresie toczą się co najmniej od końca 2020 r.² Jako Rzecznik Praw Obywatelskich wiązałem z nimi nadzieję na wypełnienie istotnej luki w normatywnym zabezpieczeniu zasady równości, wymagającym wyeliminowania systemowych problemów nierówności i przyjęcia rozwiązań – politycznych i prawnych – opartych na solidarności i sprawiedliwości społecznej oraz uwzględniających zgromadzoną wiedzę na temat zjawiska dyskryminacji.

W tym kontekście pragnę zwrócić uwagę Pani Minister na zalecenia Rzecznika Praw Obywatelskich, formułowane w odniesieniu do kolejnych wersji KPRT – jego priorytetów, celów i zadań – zwłaszcza dotyczących efektywności rozwiązań prawno-instytucjonalnych przewidzianych ustawą o równym traktowaniu.³ Zgłaszane postulaty nowelizacji tego aktu prawnego⁴, uwzględniające także potrzebę rozważenia uzupełnienia mandatu Rzecznika Praw Obywatelskich jako organu do spraw równego traktowania w rozumieniu relewantnych unijnych dyrektyw⁵, w tym objęcia jego właściwością spraw o charakterze horyzontalnym – nie tylko pozostają aktualne, ale zdają się zyskiwać na znaczeniu. Należy bowiem wziąć pod uwagę kierunek rozwoju prawodawstwa unijnego – powierzenie krajowym organom ds. równego traktowania

² Zob. Opinię Rzecznika Praw Obywatelskich do Krajowego Programu Działań na Rzecz Równego Traktowania na lata 2021-2030 z dnia 01.12.2020 r., znak: XI.070.8.2020, dostępną pod adresem: <https://bip.brpo.gov.pl/pl/content/rpo-o-projekcie-programu-dzialan-na-rzecz-rownego-traktowania-2021-2030> [dostęp: 16 maja 2022 r.].

³ Zob. ibidem oraz opinię Rzecznika Praw Obywatelskich do Krajowego Programu Działań na Rzecz Równego Traktowania na lata 2022-2030 z dnia 10.01.2022 r., znak: XI.070.8.2020, dostępną pod adresem: <https://bip.brpo.gov.pl/pl/content/rpo-rowne-traktowanie-rzad> [dostęp: 16 maja 2022 r.].

⁴ Zob. m.in. rekomendacje wskazane w raporcie RPO pt. Ochrona przed dyskryminacją w Polsce. Stan prawny i świadomość społeczna, 2020, str. 40 i n., dostępny pod adresem: https://bip.brpo.gov.pl/sites/default/files/Ochrona_przed_dyskryminacja_w_Polsce.pdf [dostęp: 16 maja 2022 r.].

⁵ Dyrektywy 2000/43/WE z dnia 29 czerwca 2000 r. wprowadzającej w życie zasadę równego traktowania osób bez względu na pochodzenie rasowe lub etniczne (Dz. Urz. L 180 z 19.07.2000, s. 22), dyrektywy Rady 2004/113/WE z dnia 13 grudnia 2004 r. wprowadzającej w życie zasadę równego traktowania mężczyzn i kobiet w zakresie dostępu do towarów i usług oraz dostarczania towarów i usług (Dz. Urz. L 373 z 21.12.2004, s. 37) i dyrektywy 2006/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie wprowadzenia w życie zasady równości szans oraz równego traktowania kobiet i mężczyzn w dziedzinie zatrudnienia i pracy (Dz. Urz. L 204 z 26.07.2006, s. 23).

nowych zadań kolejnymi dyrektywami lub ich projektami⁶, które ma na celu zapewnienie efektywnej ochrony przed dyskryminacją wszystkich obywateli UE.

Doceniając znaczenie projektowania prorównościowej aktywności organów władzy publicznej w sposób spójny i kompletny w dłuższym horyzoncie czasowym, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 17b pkt 1 i 3 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2020 r. poz. 627 ze zm.), zwracam się do Pani Minister z uprzejmą prośbą o poinformowanie o stanie prac nad KPRT 2022-2030, w tym wskazanie planowanego terminu jego przyjęcia przez Radę Ministrów oraz o sposobie uwzględnienia uwag przekazywanych przez Rzecznika Praw Obywatelskich.

Łączę wyrazy szacunku

Marcin Wiącek
Rzecznik Praw Obywatelskich
/-podpisano elektronicznie/

⁶ Zob. odpowiednio m.in. dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1158 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym rodziców i opiekunów oraz uchylająca dyrektywę Rady 2010/18/UE Dz. Urz. L 188, 12.7.2019, s. 79) oraz opinię RPO o projekcie ustawy o zmianie Kodeksu pracy oraz niektórych innych ustaw mającym ją wdrażać, znak XI.022.1.2022, dostępną pod adresem: <https://bip.brpo.gov.pl/pl/content/rpo-mrips-projekt-plcie-dzieci-nierowny-podzial-opieki-projekt> [dostęp: 16 maja 2022 r.], projekt dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wzmocnienia stosowania zasady równości wynagrodzeń dla kobiet i mężczyzn za taką samą pracę lub pracę o takiej samej wartości za pośrednictwem mechanizmów przejrzystości wynagrodzeń oraz mechanizmów egzekwowania (COM/2021/93 final), czy projekt dyrektywy w sprawie zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej (wniosek COM(2022) 105 final).